

Een letterlap,

door NANNE OTTEMA.

Eenigen tijd geleden verwierf ik een van die typische merk- of letterlappen, die onze grootmoeders en overgrootmoeders, vooral in de 17e en 18e eeuw, maakten als een bewijs dat zij in de vrouwelijke handwerken

bekwaam waren. Het waren de gildeproeven van de aanstaande huisvrouwen. Voor zoover ik na kon gaan was dit stuk van oudsher in het bezit geweest van een te Sneek wonende familie. Familie-relatie tusschen deze en de na te noemen personen kon ik echter niet ontdekken. De lap was met gekleurde zijde hoofdzakelijk in kruissteek bewerkt en er kwamen op voor de traditioneele versieringen als: eenige alphabetten en cijferreeksen, touwdansende kinderen, beestjes, bloemen, boompjes, rosetten, een molen, een schip, een stoel, een wieg, een lantaarn en ander huishoudelijk gereedschap. Ze was gedateerd 1791 en zoowel de aard van techniek en versiering, als de gebruikte kleuren en het geheele uiterlijk van de lap wezen er op dat ze naar alle waarschijnlijkheid ook in dien tijd gemaakt was.

Ook had de maakster haar monogram C. A. W. d. S. T. B. op de lap geplaatst.

Wat de lap echter uit een genealogisch oogpunt belangrijk maakte was dat de maakster — mogelijk zooals veelal het geval was een meisje van een jaar of twaalf oud — er een twintig-tal namen van verwanten op gewerkt had. Ik geef deze twintig namen in de volgorde, waarin ze op de lap voorkomen, doch heb zegemakshalve ieder van een opvolgend cijfer voorzien, w.:

1. CECILEA. WILHELMINA VAN GALAMA. GEBOREN DE SIGERS. THER BORGH.
2. THEODORA. MARGARETA VAN GALAMA
3. TITIA JULIANA VAN GALAMA.
4. RIXT. ELISAB(ETH). VAN GALAMA.
5. JAN REIDT. DE SIGERS. THER. BORGH.
6. IDEWARDA. LUCIA. DE SIGERS. THER BORGH. GEBOREN VAN HAREN.
7. DERCK. ALBERDA.
8. FROUKJEN. ELISABETH. TITIA. DE SIGERS. THER BORGH.
9. AMELIA HINDREIETTA WILHELMINA DE SIGERS THER BORGH.
10. LOUWINA GEERTRUDA ALBERDA.
11. EVA. JOHANNA ALBERDA.
12. FLORENTINA. GEERTRUDA. ALBERDA.
13. MARIA THEODORA ALBERDA.
14. HARMANNA. ZIADDINA. ALBERDA.
15. PABO ALBERDA.
16. SIXTUS. ANTONIUS. VAN GALAMA.
17. IGO JULIUS VAN GALAMA.
18. RIXT. ELISABETH. VAN GALAMA.
19. LEVINA. EVA. VAN GALAMA.

Behalve het monogram van de maakster C.A.W.d.S. T.B. komen er op voor de volgende monogrammen: D.G. — C.S. — S.G. — en B.G.

Van de op de letterlap voorkomende personen kon ik de volgende terecht brengen¹⁾.

Sixtus Antonius van Galama werd geboren te IJlst 22 April 1673 en huwde in tweede huwelijk met *Cicilia Wilhelmina de Sijgers ter Borch*, dochter van den Majoor *Iaco Sijgers* en *Theodora Margaretha van Tamminga*. Hij was Burgemeester der Steede IJlst en Gecommitteerde ter Provinciale Rekenkamer. Hij stierf 28 Juni 1737; zijne echtgenoot 9 Mei 1774, beiden liggen te IJlst begraven.

¹⁾ De afwijkingen in de spelling der namen zijn ontstaan doordat deze onveranderd uit de gebruikte bronnen zijn overgenomen.

Deze echtelieden hadden 6 kinderen met name:
Igo Julius van Galama, geb. 1725, gestorven 1728;
Rixt Elisabeth van Galama, geb. 1726, gestorven 1732;
Theodora Margaretha van Galama, geb. 1728 } twee-
Titia Juliana van Galama, geb. 1728 } lingen
Lewijna Eva van Galama, geb. 1730, gestorven 1730
en *Rixt Elisabeth van Galama*, geb. 1732.

De ouders komen voor op de lap onder nos. 1 en 16; hunne zes kinderen respectievelijk onder de nummers: 17, 4, 2, 3, 19 en 18.

Ook de vijfde en zesde der op de letterlap genoemde personen zijn, zoowel in het Adelijk en Aanzienlijk Wapenboek door Abraham Ferwerda in 1670 te Leeuwarden, als in het Stamboek van den Frieschen Adel, in 1846 door Mrs. Jhr. de Haan Hettema en van Halmael, uitgegeven, te vinden.

Dit zijn *Eduarda Lucia van Haren*, dochter van den Frieschen dichter *Willem van Haren*, Grietman, eerst van Doniawerstal, later van West Stellingwerff en ten slotte van het Bildt en *Frouk van Burmania*.

Deze *Eduarda Lucia van Haren* trouwde volgens gemelde wapen- en stamboeken eerst met *J. van Canter ter Borch* en in tweede huwelijk met *J. R. van Sijghers tot de Vennebroek*, Gedeputeerde uit de Adelijke Staat in de Staaten van Friesland.

Blijkbaar is de vijfde op de letterlap voorkomende naam die van *Jan Reidt de Sigers Ther Borgh*, den tweeden echtgenoot van de als zesde voorkomende *Idewarda Lucia de Sighers Ther Borgh* geboren van *Haren*.

De dochter van *Willem van Haren*, die in 1693 te Leeuwarden was geboren, overleed te Langweer in 1765. Haar tweede man overleefde haar.

Ook de familie-relatie der derde groep van personen — die met den familienaam *Alberda* — die op de letterlap voorkomen, is uit het Wapenboek van Ferwerda op te sporen.

Onder de genealogie van de familie *van Dongen* komt daar voor *Frederik Willem van Dongen*, Heer van Vlieder, gehuwd met *Eva de Sigers ther Borgh*. Van den echtgenoot wordt vermeld dat hij is verschreven geweest in de Ridderschap der Landschap Drenthe. Hij liet een dochter na, die gehuwd geweest is met den Ritmeester *Alberda*, Heer van Vennebroek. Ofschoon er geen jaartallen bij genoemd worden, moet dit huwelijk waarschijnlijk in de eerste helft van of omstreeks het midden van de 18e eeuw plaats gehad hebben.

Opmerkenswaard is dat de Ritmeester *Alberda* Heer van Vennebroek genoemd wordt, een Heerlijkheid, die van de familie *Sigers ter Borgh* afkomstig was.

Een oudtante van de vrouw van den Ritmeester *Alberda* toch, *Maria van Dongen*, was ook gehuwd met een *Sigers ter Borch*, Heer van Vennebroek. Ook de tweede man van de hierboven genoemde *Idewarda Lucia van Haren* met name *J. R. de Sigers ther Borgh* noemde zich "tot de Vennebroek".

Het komt mij niet al te gewaagd voor te veronderstellen dat de zevende persoon, die op de letterlap voorkomt met name *Derck Alberda*, dezelfde is als de Ritmeester *Alberda*, die Ferwerda met de dochter van *Eva de Sigers ther Borgh* liet huwen. De onder 10 tot en met 15 genoemde *Alberda's* zouden mogelijk hunne kinderen kunnen zijn.

Ik laat het gaarne aan genealogen over om de familie-

relatie der onder nummers 8 en 9 genoemde *Froukje Elisabeth Titia* en *Amelia Hendreietta Wilhelmina de Sigers Ther Borgh* tot de overigen te bepalen en om den naam van de maakster van de letterlap C.A.W. (de) S(igers) T(her) B(orgh) te onthullen. Het overigens vrij onbeduidende meisjeshandwerkje, dat de familierelaties tusschen verscheidene aanzienlijke Friesche families aangaf, kwam mij voor deze korte publicatie belangrijk genoeg voor